

40. Primum patet, quia materia cum accidentibus non potest esse ratio individuationis formæ, etiam ut terminus habitudinis ejus, quia cum hæc habitudo sit transcendentalis et substantialis, non includit accidentia in suo primario ac per se termino. Item, quia, si supponamus non esse easdem dispositiones in genito quæ præcesserunt in corrupto, procedunt argumenta supra facta, quod forma prius natura absolute et simpliciter informat materiam accidentibus nudam; informat autem illam ut individua et singularis est ergo eodem modo respicit illam, secundum suam aptitudinem et coaptationem individuatam. Si autem supponamus manere in materia dispositiones quæ fuerunt in corrupto, sic etiam forma non informat materiam ut affectam accidentibus, licet illa præsupponatur velut conditiones necessariae, vel fortasse solum quia relinquuntur ex præcedenti alteratione; ergo neque hæc forma ut hæc respicit accidentia, sed materiam tantum. Eo vel maxime, quod licet varientur hæc numero accidentia, vel paulatim naturaliter, vel simul supernaturaliter, et alia similia dentur, conservabitur eadem numero forma in eadem materia; ergo nullo modo respicit hæc forma, ut hæc, talia accidentia numero, ut ab eis individuatur. Quin potius, licet daremus, hanc formam requirere hæc numero accidentia, non ideo esset ipsa forma talis in individuo propter accidentia, sed potius e contrario accidentia requirerentur talia propter talem formam, loquendo a priori et simpliciter, licet quoad nos, vel in ordine ad productionem, vel generationem tales dispositiones sint principium vel occasio distinguendi formas.

41. Secundum autem, scilicet, quod neque hæc materia prima pure sumpta, possit esse hoc modo principium individuans formam, probatur primo, quia hæc materia potest esse communis multis formis vel specie, vel numero diversis; ergo ut sic non est sufficiens principium individuans formam, quia, quod de se commune est, ut sic non potest esse individuationis principium. Secundo ex parte ipsius formæ, quia licet hæc forma semel detecta in hac et ex hac materia non possit esse in alia propter dependentiam quam habet ab illa, quæ dependentia talis est, ut nec forma illa possit naturaliter conservari sine illo genere causalitatis materialis, neque etiam sit aliqua via aut modus naturalis, quo possit hæc forma in aliam materiam transferri, ut ab illa conservetur, nihilominus tamen, si

entitas talis formæ secundum se consideretur, non videtur ejus aptitudo intrinseca determinata ad hanc numero materiam informandam, ita ut intrinsece sit inepta ad informandam naturaliter quamcunque aliam materiam numero distinctam; ergo non recipit suam intrinsecam individuationem ab hac numero materia, etiam tanquam a termino suæ habitudinis, seu aptitudinis informativæ. Probatur consequentia, quia non est hæc materia terminus adæquatus illius habitudinis, quando quidem aptitudo hujus formæ secundum se æque connaturaliter posset exerceri in alia vel alia materia, si in qualibet poneretur. Nam quod per causas naturales solum ponatur in hac materia et non in alia, non tollit intrinsecam aptitudinem ejus, neque facit ut hæc materia sit adæquatus terminus illius. Sicut fortasse est in universo aliqua portio materiæ, quæ semper fuit sub eadem numero forma, et semper erit, nec fortasse est via naturalis ad variandam illam, et non propterea aptitudo materiæ de se determinata est ad talem formam.

42. Antecedens vero suaderi potest multis conjecturis, quæ communes sunt etiam animabus rationalibus. Prima, quia de potentia absoluta hæc forma transferri potest in aliam materiam, et illam informare; ergo signum est, esse in tali forma aptitudinem naturalem intrinsecam ad informandam illam, quantum ex ipsa est. Probatur consequentia, quia licet illa actio seu transmigratio hujus formæ a materia in materia esset supernaturalis quoad modum, tamen terminus productus naturalis esset; compositum enim illud ex tali forma et materia naturaliter subsisteret. Secunda: quælibet alia materia numero distincta est capax quantum est ex se cujuscunque formæ individua, etiamsi contingat esse in alia materia numero distincta: sine fundamento enim existimaret quis capacitatem hujus materiæ numero de se esse limitatam ad has formas potius quam ad illas, eo quod fortasse agentia naturalia secundum naturalem ordinem non possint efficere in ea eas individuales formas, quas in aliis materiis efficiunt. Quia cum materia de se sit pura potentia et indifferens, non potest ei convenienti ratione attribui talis determinatio; illa ergo materia numero, quæ de facto est sub hac forma hujus equi, quantum est ex se capax esset alterius animæ equi numero distincti, quæ de facto informet aliam materiam; ergo et e converso illa anima etiam est apta,

quantum est ex se, ad informandam hanc vel illam materiam. Patet consequentia, quia potentia et actus naturalis sibi mutuo correspondent: unde potentia non respicit naturaliter, nisi actum illum qui aptitudinem habet naturalem ad informandam illam.

43. Tertio, quia si hæc anima, equina, verbi gratia, tantum esset apta ex se ad informandam hanc numero materiam, omnes animæ equinæ quæ possent illam numero materiam informare diversis temporibus, haberent inter se aliquam convenientiam realem, quam non haberent cum animabus equinis informantibus alias materias, quia omnes illæ haberent aptitudinem ad informandam hanc numero materiam, quam aliæ animæ equinæ informare non possent. Et idem argumentum fieri potest in omnibus formis aquæ, ignis, et similibus, quod scilicet sub eadem specie formæ ignis, verbi gratia, detur quædam latitudo individuorum respicientium hanc numero materiam tantum, et aliam latitudinem aliorum respicientium hanc numero materiam, et sic de aliis, atque ita sub conceptu specifico posset dari conceptus objectivus substantialis, et communis multis individuis illius speciei, et non aliis, quod videtur absurdum, nam illa convenientia, cum sit realis et substantialis, erit etiam essentialis talibus formis, et consequenter species ultima erit divisibilis per plures differentias essentielles, quod involvit apertam repugnantiam. Verum hæc ratio magis est apparens quam efficax, quia potest habere nonnullas evasiones et difficultates, quas attingemus commodius disputationibus sequentibus; tamen aliæ rationes efficaces sunt, quas amplius confirmabimus et declarabimus sectione sequenti. Restat igitur satis probata conclusio posita, quod intrinsecum principium a quo sumitur individualis differentia formæ substantialis, sit ipsamet entitas formæ, quatenus ex se habet talem aptitudinem ad informandam materiam; nam exclusa sunt omnia extrinseca, vel distincta ab ipsa forma, quod ab eis individuari non possit, quo fit, ut forma non sit hæc, quia respicit hanc materiam, sed solum quatenus habet talem aptitudinem ad informandam materiam.

Substantiales modi quo principio induentur.

44. Dico tertio: modus substantialis, qui simplex est, et suo modo indivisibilis, habet etiam suam individuationem, ex se, et non

ex aliquo principio ex natura rei a se distincto. Declaratur exemplis in unione, verbi gratia, formæ ad materiam, vel materiæ ad formam, quam suppono ex infra dicendis esse modum substantialem. Item in subsistentia simplici, et idem esset de existentia, si esset modus realis essentiæ ex natura rei distinctus ab illa. Itaque constat unionem, quam nunc habet anima mea ad meum corpus, esse unam numero, et individuam, tum quia esse quid reale, et a parte rei existens, et distinctum ex natura rei ab anima; tum etiam quia differt numero et non specie a modo unionis alterius animæ ad corpus suum; habet ergo suam individualem differentiam; ergo et intrinsecum aliquod principium seu fundamentum ejus; hoc ergo principium dicimus, nihil aliud esse posse nisi entitatem ipsius modi, qualiscunque illa entitas sit. Hoc autem probari potest primo rationibus generalibus factis, quod ita unaquæque res est una, sicut est, et quod negatio quam addit unitas, immediate fundatur in entitate rei secundum quod in se est; ac denique quia unaquæque entitas simplex seipsa intrinsece talis est seu constituitur nostro modo intelligendi in suo esse, et consequenter etiam seipsa distinguitur ab aliis. Secundo probatur excludendo alia principia hujus individuationis, nam, si quæ essent, maxime esset hæc anima, vel hæc materia, respectu hujus unionis (ut inchoatum exemplum prosequamur, omitto autem accidentia, quia illa jam satis exclusa sunt rationibus factis de materia et forma); sed hic modus non individuatur proprie ex hac materia et ex hac forma; quia licet hic modus unionis in individuo, non possit esse in alia forma, propter specialem identitatem realem, quam habet cum hac forma, neque etiam possit fieri, nec conservari in alia materia numero distincta, quia respicit hanc non secundum aptitudinem, sed secundum actualement quamdam rationem, quæ adæquate terminatur ad hanc materiam, nihilominus tamen possent hæc anima et hæc materia uniri alia unione numero distincta. Non enim est necesse ut si unio hujus animæ et formæ nunc dissolvatur et pereat, et iterum rursus hæc materia et hæc forma a Deo uniantur, eadem numero unionem recipiant, quam antea habebant. Nam licet demus hoc posse fieri, de quo aliqui etiam dubitant, non est cur sit necessarium, quia in aliis modis figuræ, sessionis, aut similibus, non est necesse eosdem numero reproduci, imo id non est

naturale. Possunt ergo illæ uniones numero distingui in eadem forma respectu ejusdem materiæ; ergo principium individuationis ejus non sumitur sufficienter ex hac forma, vel hac materia; ergo oportet, ut ex se habeat talis modus intrinsecum fundamentum suæ individuationis, quamvis secundum illud respiciat hanc formam et hanc materiam habitudine transcendentali; quia hæc est naturalis modi.

Compositi substantialis quod principium individuationis.

15. Quarto dicendum est in substantia composita, ut tale compositum est, adæquatum individuationis principium esse hanc materiam et hanc formam inter se unitas, inter quæ præcipuum principium est forma, quæ sola sufficit, ut hoc compositum, quatenus est individuum talis speciei, idem numero censeatur. Hæc conclusio sequitur ex præcedentibus et ex dictis sect. 4, et est consentanea opinioni Durandi et Toleti supra tractatis, et in re non dissentiant Scotus et Henricus, nec Nominales omnes; Fonseca etiam non dissentit, lib. 5 Metaph., q. 5, quamvis dicat, improprium esse locutionem, cum dicimus, hanc materiam et hanc formam esse principia individuationis physica, quia neque forma hæc, neque hæc materia, neque ambæ simul addi possent naturæ specificæ hominis, ut cum ea constituent hunc hominem, et quia etiam hæc materia et hæc forma sunt individua, ex suis naturis specificis et propriis individuationis principii constituta. Sed in his rationibus divertit a physica ratione ad metaphysicam compositionem; cum enim hæc materia et hæc forma dicuntur principia physica individuationis hujus compositi, non comparantur ad specificam naturam communem, sed ad physicum compositum, quod componunt; et ideo non est necesse ut addantur naturæ specificæ communi, sed ut componant illam componendo individuum in quo illa includitur. Unde secundum eandem physicam constitutionem talia principia simplicia sunt, neque habent alia, quibus physice individuuntur, sed seipsis individuuntur, ut declaratum est. Non est ergo impropria locutio, sed vera ac propria, quia eadem sunt principia individuationis intrinseca, quæ sunt principia intrinseca entitatis, ut sæpe dictum est, quia individuo sequitur entitatem, ut est negatio quædam; ut autem includit positivum, est ipsamet entitas, nihilque illi addit; sed hæc

materia et hæc forma inter se unitæ sunt intrinseca principia totius entitatis compositæ substantiæ, de qua agimus; ergo sunt etiam intrinseca principia physica individuationis. Et confirmatur; nam materia et forma absolute sumptæ, sunt principia physica speciei substantiæ compositæ, et specificationis ejus; ergo hæc materia et hæc forma erunt principia physica individui, et individuationis ejus. Et eodem modo concludi potest, neutram per se, sed utramque simul esse hoc adæquatum principium. Quia hoc compositum, ut omnino et complete sit idem numero, requirit non solum hanc formam, vel hanc materiam, sed utramque simul, et quacunque variata non manet simpliciter et omni ex parte idem numero compositum, quod antea erat, quia aliqua ex parte variata est ejus entitas; ergo materia et forma sunt adæquatum principium unitatis numericæ totius compositi, ut tale est. Et confirmatur ratione facta, quia eadem sunt principia unitatis, quæ entitatis; sed hæc materia et hæc forma sunt adæquatum principium intrinsecum hujus compositæ entitatis; ergo et unitatis et individuationis.

16. *Illatum.* — *Objectio solvitur.* — Atque hinc constat, etiam hanc unionem eandem numero requiri ad perfectam unitatem talis compositi, quia suo modo intrinsece concurrunt ad constitutionem ejus; entitas enim compositi non solum entitatem materiæ et formæ, sed etiam unionem earum inter se intrinsece includit; ergo variata unione in aliquo variatur entitas, et consequenter unitas ipsius compositi; requiritur ergo ad perfectam unitatem et individuationem; hæc ergo ratione posset etiam hæc unio numerari in his quæ complent perfectum individuationis principium ipsius compositi. Non est autem ita necessaria, sicut materia et forma, quia hæc sunt simpliciter principia essentialia talis compositi; unio vero est quasi conditio requisita, seu causalitas materiæ ac formæ, ut dixi in 2 tomo tertiæ partis, disp. 34, sect. 2. Comparando etiam inter se materiam et formam, præcipuum principium est forma, non tantum respectu naturæ specificæ, sumpta forma in specie, sed etiam respectu hujus individui, sumpta forma individua; quia hæc forma est maxime propria hujus individui, et quia illa est quæ complet hanc numero substantiam integram; nam hæc materia solum inchoat illam, et quantum est de se non magis inchoat hanc quam aliam. Item quia hæc forma est præcipuum principium essendi, et

consequenter est etiam præcipuum principium distinguendi hanc substantiam ab aliis; sed idem est principium unitatis, quod est principium entis et distinctionis ejus ab aliis; ergo. Dices formam esse principium distinctionis specificæ, quia facit differre formaliter; non ergo potest esse principium distinctionis numericæ, alias distinctio numerica esset formalis et essentialis. Respondetur, formam secundum suam rationem specificam et essentialem facere differentiam specificam et essentialem, formam vero individuum secundum entitatem suam facere distinctionem entitativam et numeralem. Petrus enim et Paulus magis differunt inter se numero, quia habent animas numero distinctas, quam quia habent distincta corpora. Atque ex his patet ultima pars conclusionis, quæ satis etiam probatur ex communi modo loquendi, quem supra notavimus; simpliciter enim censetur idem homo, non tantum secundum apparentiam, sed etiam secundum veritatem, qui habet eandem numero animam, etiamsi corpus mutatum sit. Ratio vero est, quia forma simpliciter censetur constituere speciem, et similiter hæc forma hoc individuum sub tali specie.

17. *Quæsitum.* — *Responsio.* — Sed quæres an differentia individualis in rigore sumatur a completo principio, materia, scilicet, et forma, an vero ab altero tantum; nam auctores videntur frequentius sentire, ab altero tantum sumi; nam, cum hæc differentia simplex sit, non videtur sumenda a toto composito, neque a duplici principio partiali; sed ab uno tantum, quod simplex sit. Tamen differunt; nam quidam aiunt, illud principium esse materiam, ut Cajet. et alii; alii vero dicunt esse formam, ut Scotus; et in idem inclinatur Durand. Et hoc posterius est verius, supposito priori fundamento, scilicet, quod differentia individualis ab altero tantum ex his principiis sumenda sit. Loquimur autem de re ipsa secundum se; nam quoad nos, qui ex rebus materialibus cognitionem sumimus, sæpe distinctio individuorum ex materia sumitur, vel ex accidentibus quæ materiam consequuntur, ut sunt quantitas et aliæ proprietates; at vero secundum se, sicut differentia sumenda est a principio substantiali, et non ab accidentali, ita inter ipsa substantialia principia, ab eo sumenda est, quod præcipuum est, et magis proprium ac ultimum constitutum ipsius rei; hujusmodi autem est forma, ut ostensum est. Item est hoc verum, loquendo de indivi-

duo talis naturæ vel speciei, prout formaliter in ea constituitur. Propter quam rationem supra diximus, suppositum esse unum numero, si unam numero habeat subsistentiam, etiamsi natura una non sit, quia formale constitutum suppositi est subsistentia incommunicabilis, a qua sola sumenda est ratio individualis suppositi ut sic; e contrario vero diximus, unitatem ac differentiam individualem rei singularis, ut constitutæ sub tali specie, vel essentia substantiali, sumendam esse ex natura substantiali, quæ formaliter constituit tale individuum. Ad hunc ergo modum dicimus in præsentia, differentiam individualem hujus hominis formaliter sumpti ut individuum est speciei humanæ, sumi ex hac anima. At vero, si loquamur de hoc composito, ut perfecte et omni ex parte unum est, verius dicetur, differentiam individualem ejus sumi ex tota entitate ejus, atque adeo ex adæquato principio physico, quod materiam et formam includit, ut hoc modo etiam de toto illo composito verificetur, per seipsum, seu per suam entitatem individuari; nam per illam habet identitatem simpliciter in se, et diversitatem ab omni alio. Neque est inconveniens quod differentia, quæ secundum conceptum metaphysicum simplex est, id est, non composita ex genere et differentia, sumatur ex entitate seu natura physice composita, quatenus una est, et per modum unius individua naturæ concipitur.

18. *Spirituales substantiæ completæ quo individuuntur.* — Ultimo ex dictis satis constat, quid dicendum sit de substantiis immaterialibus, in quibus differentia etiam individualis inveniuntur, ut ostendimus; unde, cum in eis non sit, nisi simplex substantialis entitas completa, constat in eis non posse esse aliud principium individuationis præter ipsam uniuscujusque rei entitatem, quæ ex se talis est, et per se ab aliis distinguitur. Et in hoc omnes conveniunt, qui has substantias individuales esse fatentur, quacunque ratione declarent individuationem earum. Qui autem dicunt, de se convenire tali naturæ specificæ spirituali, multo magis et a formiori docent per suas entitates individuari, ut patet ex Capreol., in 2, dist. 3; Cajet., et aliis, 1 part., quæst. 3, art. 3, quæst. 50, art. 4; Sonein., 12 Metaph., quæst. 49; Javell., q. 23; Ferrar., 1 contr. Gent., c. 21. Qui vero censent etiam in rebus immaterialibus individuationem fieri per additionem differentia, necessario etiam docent illam esse sumendam ab ipsa entitate

substantiali Angeli secundum se; quia nec sumenda est ab accidentibus, neque est aliud unde sumi possit; quæ omnia satis probata sunt ex dictis. Argumentum autem vulgare, quod si hæc substantiæ per suas entitates differunt, necessario differant formaliter et essentialiter, jam est solutum in simili de aliis formis. Nam illæ entitates quantumvis formales, possunt esse omnino similes in ratione essentiali; et tunc, licet seipsis distinguantur, nihilominus distinctio est numerica, quia est in entitate, non in ratione formali. Dicuntur autem distingui seipsis, non quia similes non sint, sed quia una ex se habet quod non sit alia; similitudo enim non excludit distinctionem, ut infra dicetur.

SECTIO VII.

Utrum principium individuationis accidentium sit ex subjecto sumendum.

1. In hac dubitatione iidem fere dicendi modi esse possunt, qui in præcedente sectione relati sunt; tamen, quia eadem doctrina, quæ de formis substantialibus data est, ad accidentales est proportionaliter applicanda, ideo brevissime potest hæc res expediri, addendo pauca, quæ sunt propria accidentium. Supponimus ergo, ex dictis in sect. 2, in formis accidentalibus necessarias esse differentias individuales, quas individua formæ addant rationibus specificis, a quibus saltem ratione distinguantur; nam doctrina ibi data generalis est, et rationes factæ de omnibus speciebus et individuis procedunt. Unde fit, loquendo de principiis metaphysicis constituentibus et distinguentibus res, nullam relinqui quæstionem circa principium individuationis accidentis; est enim in eis differentia individualis, quæ in in quoque propria est, et contrahit speciem ad esse talis individui. Solum ergo restat quærendum quodnam sit physicum fundamentum et principium hujus differentiæ, et hoc sensu investigamus hic principium individuationis accidentium, sicut de substantiis diximus. Et ideo nulla nobis est hoc loco controversia cum Scoto, qui suis hæc-entitatibus (quæ nihil aliud sunt quam differentie individuales) quæstionem hanc terminandam esse censuit; nos enim etiam admittimus differentias illas; tamen ulterius inquirimus physicam radicem earum differentiarum.

2. Duæ igitur opiniones tantum hic referri possunt. Prior est accidentia individuari per

subjectum. Ita docet D. Thom., 1 part., q. 29, art. 1, et quæst. 39, art. 3, et opusc. 29, in fine. Sed Quodlib. 7, art. 49, limitat hanc sententiam, dicitque esse veram in aliis accidentibus præter quantitatem, quam dicit, non ex subjecto, sed ex situ individuari, reliqua vero accidentia ex subjecto, saltem ex quantitate. Unde infert, quamvis possit quantitas individua conservari a Deo sine subjecto, non tamen albedinem aut reliqua accidentia, quæ necessario requirunt subjectum, saltem quantitatem ipsam, ut fiant individua. Hincque docet D. Thomas sæpe non posse dari duas albedines separatas et solo numero distinctas, quia non haberent per quod distinguerentur, 1 part., quæst. 50, art. 4, et quæst. 75, a. 7. Idemque docet ac defendit Capreol., in 1, dist. 54, art. 2, concl. 2. Fundamenta hujus sententiæ sunt eadem quæ superius allata sunt, ad probandum formam substantialem individuari a materia signata. Et confirmatur primo, nam accidens habet totum suum esse in ordine ad subjectum; ergo individuationem habere debet a subjecto, nam unaquæque res individuari debet ex eisdem principiis a quibus habet esse. Secundo, quia si accidentia non individuarentur a subjecto, possent plura accidentia solo numero diversa in eodem subjecto recipi, quia, non obstante identitate subjecti, habere possent inter se distinctionem, unde nulla posset ratio hujus repugnantie assignari; videmus autem non posse idem subjectum duas albedines vel duos calores recipere; tota ergo ratio hujus est, quia a subjecto individuantur; et ideo, hoc ipso quod in eodem subjecto recipiuntur, sunt unum, et non duo.

3. *Aliorum opinio.* — Secunda opinio est, unamquamque formam accidentalem physice individuari per seipsam, ut est talis entitas actu vel aptitudine, neque habere aliud intrinsecum principium individuationis, præter suam entitatem. Ita sumitur ex opinione Durandi supra tractata; et omnes rationes, quas adduximus de forma substantiali, probant idem de forma accidentali. Et summa est, quia unaquæque res per illud idem formaliter et intrinsece est una numero (quoad fundamentum unitatis seu negationis, quam dicit unum), per quod est ens actu in rerum natura, vel aptum ut sit hujusmodi; quia omne tale ens est singulare, ut supra ostensum est; sed omnis res per suam entitatem est intrinsece et formaliter hujusmodi ens actu; ergo per eandem est singulare quid et indivi-

datum; ergo et accidentia hoc habent. Et confirmatur, quia subjectum non potest esse principium individuans accidentia; ergo tantum esse potest hujusmodi principium intrinseca entitas ipsorum accidentium. Antecedens patet, quia imprimis subjectum non potest dici principium intrinsecum individuationis accidentis, tanquam intrinsece et per se componens accidens, quia nunc non agimus de composito ex subjecto et accidente, sed de ipsa accidentali forma, quam constat non componi intrinsece ex ipso subjecto, nec subjectum hoc modo esse principium intrinsecum ejus. Rursus nec subjectum potest dici principium individuans accidens, tanquam terminus habitudinis, seu aptitudinis talis accidentis ad informandum tale subjectum; primo, quia respectu ejusdem subjecti numero possunt duo accidentia solo numero distincta habere aptitudinem ad informandum illud; ergo illæ aptitudines non possunt distingui numero ex subjecto; ergo ex seipsis. Secundo hoc maxime urget de quibusdam accidentibus, quæ secundum habitudinem suam non sistunt in subjecto, sed illud referunt, vel aliquo modo in aliud ducunt, ut sunt relationes, actus, habitus et similia; si enim accidens dicitur individuari a subjecto, quia respicit illud naturaliter, cur hæc accidentia non dicentur potius individuari ab ultimis terminis quos naturaliter respiciunt, maxime cum ab illis secundum communes rationes sumantur essentialia seu specificas rationes suas? Tertio, quia sine fundamento dicitur hoc accidens numero habere naturalem coaptationem et habitudinem tantum ad hoc subjectum; nam, licet fortasse per naturales causas in solo illo fieri possit, nihilominus tamen ipsum de se aptum est ut informet quodvis subjectum capax talis accidentis; sicut e contrario accidere potest ut hoc subjectum non possit naturaliter habere, nisi hanc albedinem, vel hanc quantitatem, et tamen non propterea capacitas ejus intelligenda est ita ex se limitata, et determinata ad hoc accidens, ut non sit de se sufficiens ad similia accidentia recipienda. Denique hoc ipsum suaderi potest omnibus rationibus quas de forma substantiali fecimus.

Questionis resolutio.

4. Hæc controversia distinctione supra insinuata dirimenda est et definienda. Diximus enim dupliciter posse nos loqui de principio individuationis: primo, in ordine ad esse, et

ad propriam rei constitutionem secundum se. Secundo, in ordine ad productionem, quatenus determinatur agens ad distinctum individuum producendum, vel ad efficiendum unum potius quam aliud, et consequenter in ordine ad nostram cognitionem, quatenus sensibiliter (ut sic dicam) distinguere possumus unum ab alio. Priori igitur consideratione (quæ maxime a priori est, et maxime propria hujus scientiæ), vera est posterior sententia, docens accidentia non ex subjecto, sed ex propriis entitatibus habere suam individuationem et numericam distinctionem, ut satis probant rationes factæ, tam hic quam sectione præced., et patebit amplius ex dicendis in solutionibus argumentorum. Posteriori autem consideratione (quæ magis est physica, et a posteriori) dici possunt accidentia accipere individuationem ex subjecto tanquam ex radice, seu occasione potius multiplicationis et distinctionis eorum. Hoc tamen non de subjecto nude sumpto, sed adhibitis aliis circumstantiis vel conditionibus ad actionem necessariis intelligendum est, ut in solutionibus argumentorum commodius explicabitur.

5. Fundamenta ergo prioris opinionis, quatenus eadem sunt cum rationibus, quibus probari solet materiam signatam quantitate esse principium individuationis, et repugnare possunt priori parti sententiæ a nobis positæ, satis tractata sunt et expedita sectione præcedente. Prima vero confirmatio solum probat, accidens habere suam individuationem in ordine ad subjectum, ab eoque naturaliter pendere, non tamen quod individuatō subjecti sit principium intrinsecum individuationis accidentis. In secunda vero confirmatione, et in fundamentis posterioris sententiæ petitur commune dubium, quod hoc loco prætermitti non potest; suam tamen propriam quæstionem postulat.

SECTIO VIII.

An repugnet duo accidentia solo numero diversa, esse simul in eodem subjecto ob eorum individuationem.

1. Accidentia solo numero differentia esse in eodem subjecto duobus modis accidere potest, scilicet, simul, vel tantum successive; et utrumque est in controversia positum, et in præsentī sectione solum priorem tractamus.